

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Vinosady

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty pre roky 2009 - 2011 ako programové rozpočty a preveriť realizáciu činnosti - príprava na implementáciu, štandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (úprava existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie v procese implementácie programového rozpočtovania.

Predmetom kontrolnej akcie bolo pri príprave na implementáciu a tvorbu programového rozpočtu na kontrolovanom subjekte zhodnotiť:

- legislatívny rámec pre zavedenie programového rozpočtovania,
- časový harmonogram implementácie,
- vytvorenie regulačného rámca (vypracovanie smernice, všeobecne záväzného nariadenia alebo iného podobného predpisu),
- vytvorenie programovej štruktúry (programy, aktivity podriadených organizácií),
- formulovanie zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov, zmeny programovej štruktúry a ich schvaľovanie,
- schvaľovanie programového rozpočtu.

V oblasti monitorovania a hodnotenia porovnať očakávané hodnoty stanovené v merateľných ukazovateľoch so skutočnosťou a porovnať rozpočtované výdavky na plnenie programov a ich častí so skutočnosťou v roku 2009. Preveriť, či bola spracovaná monitorovacia správa (polročné hodnotenie) a hodnotenie plnenia programov obce (súčasť záverečného účtu obce).

Kontrola bola vykonaná v obci Vinosady, Pezinská 95, 902 01 Vinosady za obdobie rokov 2008 a 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu

Pri zavedení programového rozpočtovania si obec Vinosady (ďalej len „obec“) nezostavila časový harmonogram implementácie, ktorý mal v zmysle Praktického a konkrétneho manuálu pre tvorbu programových štruktúr (ďalej len „Manuál“) obsahovať povinnosti jednotlivých účastníkov tvorby programového rozpočtu a časový plán ich realizácie. Reguláciu rozpočtového procesu, úlohy a zodpovednosť jednotlivých subjektov rozpočtového procesu pri príprave, schvaľovaní a hodnotení si obec upravila v „Internej smernici rozpočtové pravidlá obce Vinosady“.

Pri tvorbe programovej štruktúry kontrolovaný subjekt vychádzal z „Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vinosady“ ako strednodobého programového dokumentu na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce s dôrazom na ekonomickú a sociálnu oblasť.

Programová štruktúra pozostávala zo 6 programov a 20 podprogramov, ktoré predstavovali hlavné kompetenčné oblasti obce. Súčasťou programového rozpočtu boli aj aktivity organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

Kontrolou bolo zistené, že vo viacročnom programovom rozpočte obce boli výdavky rozpísané do jednotlivých programov a podprogramov, ale neobsahovali zámery, ktoré mali popisovať stav, ktorý chce obec dosiahnuť v rámci rozvoja územia a potrieb obyvateľov a ciele, ktoré mali vyjadrovať formu výstupu a odzrkadľovať postup obce smerom k napĺňaniu zámeru, čím došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého rozpočet obsahuje aj zámery a ciele.

Merateľné ukazovatele kontrolovaný subjekt neformuloval, čiže v zmysle Manuálu nestanovil nástroj, prostredníctvom ktorého sa meria pokrok pri plnení cieľa.

2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programov za rok 2009 obec nevykonala, čím konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého obce počas roka monitorujú plnenie programov obce.

Hodnotenie programového rozpočtu obec vykonala k 31.12.2009 a súčasne vyhotovila hodnotiacu správu, ktorá obsahovala údaje k 31.12.2009.

Kontrolou hodnotiacej správy bolo zistené, že obsahovala iba údaje porovnávajúce rozpočtové výdavky na plnenie programov a podprogramov so skutočnosťou.

Hodnotiacia správa neobsahovala nasledovné náležitosti stanovené Manuálom:

- informáciu o splnení cieľov s využitím porovnania plánovaných a dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov s dôrazom na efektívnosť a účinnosť,
- komentár obsahujúci vysvetlenie nesplnenia plánovaných výstupov alebo výsledkov,
- pri porovnateľných údajoch porovnanie efektívnosti a účinnosti.

Relevantnosť, účinnosť, efektívnosť/hospodárnosť, užitočnosť/dopad, stabilita/udržateľnosť programov pri hodnotení taktiež preskúmaná nebola.

3. Záver

Kontrolou prípravy na implementáciu a tvorbu programového rozpočtu obce bolo zistené, že obec pri zavedení programového rozpočtovania nezostavila časový harmonogram implementácie. Viacročný programový rozpočet obce neobsahoval zámery a ciele, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Merateľné ukazovatele kontrolovaný subjekt neformuloval, čiže nestanovil nástroj, prostredníctvom ktorého by meral pokrok pri plnení cieľa. Monitorovanie plnenia programov počas roku 2009 obec nevykonala, čím konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Hodnotiacia správa neobsahovala informáciu o splnení cieľov s využitím porovnania plánovaných a dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov s dôrazom na efektívnosť a účinnosť, komentár obsahujúci vysvetlenie nesplnenia plánovaných výstupov alebo výsledkov, pri porovnateľných údajoch porovnanie efektívnosti a účinnosti.

Kontrolné zistenia poukázali na skutočnosť, že obec si zatiaľ v plnej miere neosvojila nové postupy rozpočtovania a nové chápanie rozpočtu, ktoré vytvára súvislosť medzi rozpočtovými zdrojmi a výstupmi/výsledkami práce obce a tak neumožnila verejnosti identifikovať zmysel používania verejných zdrojov a merať úspešnosť obce pri napĺňaní deklarovaných cieľov a zámerov.

Zhrnutie

Kontrolou bolo zistené, že obec porušila:

- zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že
  - programový rozpočet neobsahoval zámery a ciele,
  - nevykonala v roku 2009 monitorovanie plnenia programov.